

rømmer, at navnlig det Sidste viser, at det er en noget mislig Bei for den administrative Afgjørelse at komme ind paa. Jeg skal i Forbindelse med § 12 gjøre en mere speciel Bemærkning med Hensyn til § 2. Jeg kan nemlig ikke forstaa mig med den Tilføielse, som Landstinget har indbragt i § 2 med Hensyn til Hustruens Forpligtelse til at forsørge sin Mand. Den er mig endog ikke ganske forstaaelig. Forsaavidt Hustruens Forpligtelse holdes indenfor de Grændser, som Lovudkastet havde, nemlig hvor Hustruen havde en særegen Formue, og det af Øvrigheden erkjendes for billigt, at Hustruen bidrog til Mandens Understøttelse for at undgaa, at han kom til at falde Fattigvæsenet til Byrde, kan jeg ganske vist følge med; men i § 2 har man aabenbart forsøgt at give det en videre Omfang og give Bestemmelsen et saadant Indhold, at jeg ikke ser rettere, end at det vilde føre til urimelige Resultater; thi det er ganske i Almindelighed sagt, at den samme Forpligtelse, som Manden har til at forsørge sin Hustru, har ogsaa Hustruen, saalænge det ægtefællelige Samliv ikke er ophævet ved Separation. I og for sig synes det mig urimeligt, om Hustruens Forsørgelsespligt skulde kunne gjøres gjældende, selv om hun ikke havde nogen egentlig Formue udenfor Formuesfællesskabet med Manden, men dog Indtægter, som hun forskaffer sig ved sin Virksomhed. Men for Øvrigt forstaar jeg ikke engang Bestemmelsen; thi det er mig ikke klart, hvorledes og med hvilke Midler man har tænkt sig, at denne Forpligtelse for Hustruen skulde gjøres gjældende; derpaa giver Udcastet egentlig ikke noget Svar. Jeg skal dernæst vende mig til det andet Punkt i dette Kapitel af nogen større Betydning, nemlig den Forandring, man vil indføre med Hensyn til Indrivelse af Underholdningsbidrag til uægte Børn. Jeg maa for det Første sige, at jeg fuldkommen billiger, at Landstinget ikke gif ind paa Regjeringens Forslag, der, saavidt jeg erindrer, gif ud paa, at Underholdningsbidrag til uægte Børn for Fremtiden skulde affones med simpelt Fængsel. Jeg har allerede for en Del Aar siden havt Leilighed til at beskæmpe en lignende Bestemmelse; man forsøgte nemlig i sin Tid at bringe den ind i det Lovforslag, der blev Lov under 16de Februar 1866, og som handlede om Afsoning af Bøder, og gif ud paa at forandre Bestemmelserne om, at Bøder skulde affones med Vand og Brød, derhen at Afsoningen skulde ske ved simpelt Fængsel. Dette Princip billigede jeg fuldkommen, men i Lovudkastet var indført den Bestemmelse, at det Samme skulde gjælde ved Underholdningsbidrag til uægte Børn, og man ansøgte den Gang, at det skulde være i høj Grad inhumant og urigtigt, om man saaledes lod Noget, der var ligefrem Straf, affones paa mildere Maade, Noget, der ikke havde Karakter af Straf men af Erstatning. Men hvad jeg den Gang gjorde gjældende, og som vandt Thingets Bifald, tror jeg ogsaa nu maa gjøres gjæl-

dende, nemlig, at man ikke kan holde sig til saadanne abstrakte Betragtninger, men navnlig maa se hen til, hvilke Midler der kan føre til det Maal, som man maa stræbe hen til, og det er Noget, som vist Enhver maa erkjende, at, hvis man nøiedes med at lade Underholdningsbidrag til uægte Børn affone med simpelt Fængsel, vilde man saa godt som ingen Bidrag faae. Derimod erkjender jeg det for den rigtige Bei at gaa, at man lader Hensættelse til Arbejde i Tvangsarbejdsanstalter træde frem som en Afsoningsmaade, og jeg vil hevde den i et saadant Omfang, at jeg end ikke vil admittere den Undtagelse, som her er gjort. Der hedder det nemlig, at Hensættelse til Arbejde i Tvangsarbejdsanstalt kun kan finde Sted, hvor Tvangsarbejdsanstalter haves; hvor derimod saadanne ikke haves til Raadighed, skal Hensættelse til simpelt Fængsel træde i Stedet derfor. Dette mener jeg ikke at kunne gaa ind paa; min Mening er den, at, hvor man ikke har Tvangsarbejdsanstalter, maa man beholde den hidtilværende Afsoningsmaade med Vand og Brød. Det er jo saa, at i det Hele Tvangsarbejde i den fordobbelte Tid og Fængsel paa Vand og Brød staa som Alternativer ved Siden af hinanden i flere Tilfælde, navnlig som Straf for Løsgængeri og Vekleri, og jeg finder ikke, at der er Noget i Veien for at have det ogsaa i dette Tilfælde. I Øvrigt er der jo her kun Tale om noget Interimistisk; thi efter Lovudkastets § 67 skal der senest efter Forløbet af 5 Aar i hver Amtsaadskreds fremkomme Arbejdsanstalter, der skulde indeholde Afdelinger, der skulde kunne bruges som Tvangsarbejdsanstalter, naar man ikke har nogen anden Tvangsarbejdsanstalt. I Øvrigt maa jeg i Forbindelse hermed maasse bemærke, at det turde være Øjensstand for Overveielse, om man ikke kunde gjøre det Tvangsarbejde, som saaledes indføres som Afsoning af Underholdningsbidrag, af en særegen Bestaffenhed, navnlig i Analogi med den Maade, hvorpaa Forholdet er ordnet i Norge ved Loven af 1ste August 1821 og ved en Lov af 1851. I Norge er man allerede i 1821 kommen ind paa den Bei, at lade Underholdningsbidraget affone ved Tvangsarbejde; men man har der søgt at give dette en saadan Natur, at det tillige kunde komme til at skaffe det paagjældende Fruentimmer Bidrag til Underholdning; thi det er jo dog Hovedsagen. Der har man gjort Bestemmelsen saadan, at der beregnes den Paagjældende sædvanlig Dagløn for det Arbejde, han udfører, hvilken Dagløn ogsaa gives ham, naar han er syg og af den Grund ikke kan arbejde, men ikke om Helligdagene, og deraf anvendes saa en Del til det paagjældende Fruentimmer til Betaling af Barnets Underholdning. For Resten er der saa den Bestemmelse, at den Paagjældende sidder saalænge, indtil Bidraget er betalt; det Sidste vil jeg ikke i og for sig holde paa, men det er overmaade praktisk. Senere har man udvidet denne Bestemmelse i Loven af 1ste